

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2017. gada 25. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) Nr. 604/2013 – Dalībvalsts, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, noteikšana – 27. pants – Tiesību aizsardzības līdzeklis – Pārbaudes tiesā apjoms – 29. pants – Termins pārsūtišanas veikšanai – Pārsūtišanas neveikšana noteiktajā termiņā – Atbildīgās dalībvalsts pienākumi – Atbildības nodošana – Atbildīgās dalībvalsts lēmuma nepieciešamība

Lieta C-201/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 31. martā un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 12. aprīlī, tiesvedībā

Majid Shiri, pazīstams arī kā *Madzhdi Shiri*,

piedaloties

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] un A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Safjans [*M. Saffjan*], D. Švābi [*D. Šváby*], A. Prehala [*A. Prechal*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] un M. Vilars [*M. Vilaras*],

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 14. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *M. Shiri* vārdā – *W. Weh* un *S. Harg*, *Rechtsanwälte*,
- Austrijas valdības vārdā – *G. Hesse*, pārstāvis,
- Čehijas valdības vārdā – *M. Smolek* un *J. Vláčil*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *C. Crane* un *S. Brandon*, pārstāvji, kuriem palīdz *D. Blundell* un *de M. Gray, barristers*,
 - Šveices valdības vārdā – *E. Bichet*, pārstāvis,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *G. Wils* un *M. Condou-Durande*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2017. gada 20. jūlija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulas (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2013, L 180, 31. lpp.; turpmāk tekstā – “Dublinas III regula”), 27. panta 1. punktu un 29. panta 1. un 2. punktu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar *M. Majid Shiri*, kurš pazīstams arī kā *Madzhdi Shiri* un ir Irānas valstspiederīgais, celto prasību par *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl* (Austrijas Ārvalstnieku un patvēruma lietu federālais birojs) (turpmāk tekstā – “Birojs”) lēmumu, ar kuru viņa starptautiskās aizsardzības pieteikums tika atzīts par nepieņemamu, tika uzdots viņu izraidīt un tika konstatēts, ka viņa pārsūtīšana uz Bulgāriju ir likumīga.

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EK) Nr. 1560/2003

- 3 Komisijas 2003. gada 2. septembra Regulā (EK) Nr. 1560/2003, ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai piemērotu Padomes Regulu (EK) Nr. 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2003, L 222, 3. lpp.), kura grozīta ar Komisijas 2014. gada 30. janvāra Īstenošanas regulu (ES) Nr. 118/2014 (OV 2014, L 39, 1. lpp.), ir paredzēta virkne noteikumu par attiecīgās personas pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti Dublinas III regulas izpratnē.
- 4 Šīs regulas 8. panta 1. punktā ir noteikts:

“Atbildīgās dalībvalsts pienākums ir patvēruma meklētāja pārsūtīšanu veikt iespējami ātri un nodrošināt, lai tā ceļā nerastos nekādi šķēršļi. Šī dalībvalsts vajadzības gadījumā nosaka vietu savā teritorijā, uz kuru patvēruma meklētājs tiks pārsūtīts vai nodots kompetentām iestādēm, ņemot vērā ģeogrāfiskos ierobežojumus un pārsūtīšanu veicējā dalībvalstī izmantojamos transporta veidus. [...]”

Dublinas III regula

- 5 Dublinas III regulas preambulas 4., 5. un 19. apsvērums ir formulēti šādi:

“(4) [Eiropadomes] Tamperes [īpašās 1999. gada 15. un 16. oktobra] sanāksmes secinājumos arī ir noteikts, ka [kopējā Eiropas patvēruma sistēmā] isā laikā būtu jāiekļauj skaidra un praktiski realizējama metode, lai noteiktu dalībvalsti, kas ir atbildīga par patvēruma pieteikuma izskatīšanu.

- (5) Šādai metodei vajadzētu balstīties uz objektīviem un taisnīgiem kritērijiem gan attiecībā uz dalībvalstīm, gan konkrētajām personām. Tai jo īpaši būtu jāparedz iespēja ātri noteikt atbildīgo dalībvalsti, lai garantētu starptautiskās aizsardzības noteikšanas procedūru faktisku pieejamību un nekavētu sasniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu ātras izskatīšanas mērķi.

[..]

- (19) Lai nodrošinātu attiecīgo personu tiesību efektīvu aizsardzību, būtu jānosaka juridiskās garantijas un tiesības uz efektīviem aizsardzības līdzekļiem attiecībā uz lēmumiem par pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, jo īpaši saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu. Lai nodrošinātu starptautisko tiesību ievērošanu, efektīvi aizsardzības līdzekļi pret šādiem lēmumiem būtu jāattiecinā gan uz šīs regulas piemērošanas, gan juridiskās un faktiskās situācijas pārbaudi dalībvalstī, uz kuru pārsūta pieteikuma iesniedzēju.”

- 6 Šīs regulas 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis izskata jebkuru starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko kādai no šīm valstīm tās teritorijā, tostarp pie robežas vai tranzīta zonās, iesniedz trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks. Pieteikumu izskata viena dalībvalsts, kas saskaņā ar III nodaļā izklāstītajiem kritērijiem ir noteikta par atbildīgo.”

- 7 Minētās regulas 17. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Atkāpjoties no 3. panta 1. punkta, katra dalībvalsts var nolemt izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko tai iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, pat ja saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem kritērijiem šāda izskatīšana nav attiecīgās dalībvalsts pienākums.”

- 8 Šīs pašas regulas 22. un 25. pantā ir paredzēti noteikumi attiecīgi par atbildi uz uzņemšanas pieprasījumu un atbildi uz atpakaļuzņemšanas pieprasījumu.

- 9 Dublinas III regulas 27. panta 1. un 3. punkts ir izteikti šādā redakcijā:

“1. Pieteikuma iesniedzējam [...] ir tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli, proti, pārsūtīšanas lēmuma faktisku un juridisku apelāciju vai pārskatīšanu tiesā.

[..]

3. Pārsūtīšanas lēmumu apelācijas vai pārskatīšanas nolūkos dalībvalstis savos tiesību aktos paredz, ka:

- a) apelācija vai pārskatīšana attiecīgajai personai dod tiesības palikt attiecīgajā dalībvalstī līdz brīdim, kad kļūst zināms apelācijas vai pārskatīšanas rezultāts; vai
- b) pārsūtīšanu automātiski aptur un šāda apturēšana beidzas pēc konkrēta saprātīga termiņa, kura laikā tiesa pēc rūpīgas un padziļinātas izskatīšanas pieņem lēmumu par to, vai apelācijai vai pārskatīšanai būs apturošs spēks; vai
- c) attiecīgajai personai ir iespēja saprātīgā termiņā pieprasīt, lai tiesa aptur pārsūtīšanas lēmuma izpildi līdz brīdim, kad kļūst zināms apelācijas vai pārskatīšanas rezultāts. Dalībvalstis nodrošina, ka ir pieejams efektīvs tiesiskās aizsardzības līdzeklis, apturot pārsūtīšanu līdz brīdim, kad tiks pieņemts lēmums par pirmo apturēšanas pieprasījumu. Lēmumu par to, vai apturēt pārsūtīšanas lēmuma izpildi, pieņem saprātīgā laikposmā, tomēr dodot iespēju rūpīgai un padziļinātai apturēšanas pieprasījuma izskatīšanai. Ja tiek pieņemts lēmums neapturēt pārsūtīšanas lēmuma izpildi, tajā norāda apsvērumus, kas ir tā pamatā.”

10 Šīs regulas 29. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Pieteikuma iesniedzēja vai citas 18. panta 1. punkta c) vai d) apakšpunktā minētās personas pārsūtīšanu no pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts uz atbildīgo dalībvalsti veic saskaņā ar pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts tiesību aktiem pēc abu attiecīgo dalībvalstu savstarpējas apspriešanās, cik vien iespējams īsā laikā, un, vēlākais, sešos mēnešos no dienas, kad akceptēts citas dalībvalsts pieprasījums uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu, vai no dienas, kad pieņemts galīgais lēmums par pārsūdzību vai pārskatīšanu, ja tas aptur pārsūtīšanu saskaņā ar 27. panta 3. punktu.

[..]

2. Ja pārsūtīšana nenotiek sešu mēnešu termiņā, tad atbildīgā dalībvalsts tiek atbrīvota no pienākuma uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu un atbildība tiek nodota pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij. Šo termiņu var pagarināt, ilgākais, līdz vienam gadam, ja pārsūtīšanu nevar veikt attiecīgās personas ieslodzījuma dēļ, vai, ilgākais, līdz astoņpadsmit mēnešiem attiecīgās personas bēgšanas gadījumā.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 11 *M. Shiri* iecēloja dalībvalstu teritorijā caur Bulgāriju, dalībvalsti, kurā viņš 2015. gada 19. februārī iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu.
- 12 2015. gada 7. martā viņš Austrijā iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Birojs 2015. gada 9. martā pieprasīja Bulgārijas iestādēm uzņemt *M. Shiri* atpakaļ.
- 13 Bulgārijas iestādes 2015. gada 23. martā piekrita šim lūgumam veikt atpakaļuzņemšanu.
- 14 Birojs 2015. gada 2. jūlijā atzina par nepieņemamu *M. Shiri* iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu, uzdeva viņu izraidīt un konstatēja, ka viņa pārsūtīšana uz Bulgāriju ir likumīga.
- 15 *M. Shiri* par šo lēmumu cēla prasību *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Austrija), šai prasībai pievienojot pieteikumu, kura mērķis bija noteikt minētās prasības apturošu iedarbību. Nelemjot par pēdējo minēto pieteikumu, šī tiesa 2015. gada 20. jūlijā atcēla minēto lēmumu tāpēc, ka saistībā ar *M. Shiri* neaizsargātību viņa veselības stāvokļa dēļ Birojam esot bijis jāpārbauda, vai ir jāizmanto Dublinas III regulas 17. panta 1. punktā paredzētā iespēja.
- 16 Pēc lēmuma atcelšanas Birojs 2015. gada 3. septembrī ar jaunu lēmumu atzina par nepieņemamu *M. Shiri* iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu, uzdeva viņu izraidīt un konstatēja, ka viņa pārsūtīšana uz Bulgāriju ir likumīga.
- 17 *M. Shiri* vērsās pret šo lēmumu *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) ar prasību, kuru šī tiesa saņēma 2015. gada 17. septembrī, šai prasībai pievienojot pieteikumu, kura mērķis bija noteikt minētās prasības apturošu iedarbību. 2015. gada 23. septembrī iesniegtajos papildu apsvērumos *M. Shiri* norādīja, ka Austrijas Republika ir kļuvusi par atbildīgo dalībvalsti attiecībā uz viņa starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, jo ir pagājis Dublinas III regulas 29. panta 1. un 2. punktā noteiktais sešus mēnešu pārsūtīšanas termiņš, kas bija iestājies šajā pašā datumā.
- 18 *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) noraidīja prasību ar 2015. gada 30. septembra spriedumu, nelemjot par pieteikumu, kurš attiecās uz šīs prasības apturošās iedarbības atzīšanu. Runājot par argumentu, kuru *M. Shiri* bija izvirzījis savā 2015. gada 23. septembra papildu rakstā un kurš attiecās uz Dublinas III regulas 29. panta 1. un 2. punktā noteiktā sešu mēnešu termiņa beigšanos, tā nosprieda, ka pēc Biroja 2015. gada 2. jūlija lēmuma atcelšanas un lietas nosūtīšanas

atpakaļ jauna lēmuma pieņemšanai ir sācies jauns sešu mēnešu termiņš no brīža, kad *M. Shiri* pārsūtišana ir kļuvusi atkal iespējama, proti, sākot no septītās dienas pēc viņa iesniegtā prasības pieteikuma – no 2015. gada 24. septembra. Līdz ar to *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) uzskatīja, ka atbildība par *M. Shiri* iesniegtā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu vēl joprojām ir Bulgārijas Republikai un tā pa šo laiku nav pārgājusi Austrijas Republikai.

- 19 *M. Shiri* par šo spriedumu iesniedza *Revision* sūdzību iesniedzējtiesā.
- 20 Iesniedzējtiesa uzskata, ka, pirms tiek lemts par iespējamu *M. Shiri* piemērojamā pārsūtišanas termiņa beigšanos, ir jāpārbauda, vai starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs var atsaukties uz to, ka atbildība par viņa starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir pārgājusi saistībā ar šī termiņa beigšanos un šī beigšanās pati par sevi ir pietiekama, lai izraisītu šādu atbildības pāreju.
- 21 Šādos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [Dublinas III regulas] noteikumi, kuros paredzētas tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli, vērsties pret pārsūtišanas lēmumiem, it īpaši tās 27. panta 1. punkts, ņemot vērā preambulas 19. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka patvēruma meklētājs var apgalvot, ka atbildība ir pārgājusi pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij sakarā ar to, ka ir pagājis sešu mēnešu pārsūtišanas termiņš ([Dublinas III regulas] 29. panta 2. punkts, aplūkojot kopsakarā ar 29. panta 1. punktu)?

Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

2) Vai atbildības pārejai saskaņā ar [Dublinas III regulas] 29. panta 2. punkta pirmo teikumu pietiek tikai ar to, ka nav izmantots pārsūtišanas termiņš, vai arī atbildības pārejai saistībā ar termiņa beigām ir nepieciešams arī, lai atbildīgā dalībvalsts būtu noliegusi, ka tai ir pienākums uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu?”

Par lūgumu atkārtoti sākt mutvārdu procesu

- 22 Pēc ģenerālvokātes secinājumu nolasīšanas 2017. gada 20. jūlijā *M. Shiri* ar vēstuli, kas Tiesas kancelejā saņemta 2017. gada 6. septembrī, lūdza, lai tiktu izdots rīkojums par tiesvedības mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu. Šo lūgumu *M. Shiri* pamatoja ar apgalvojumu, ka secinājumos tiekot aplūkots tiesību jautājums par Dublinas III regulas 29. panta 1. punktā paredzētā termiņa beigšanos, kuru iesniedzējtiesa Tiesai neesot uzdevusi un par kuru viņš neesot varējis sniegt savus apsvērumus.
- 23 Šajā ziņā Tiesas Reglamenta 83. pantā tai ir atļauts jebkurā brīdī pēc ģenerālvokāta uzklausišanas izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu, it īpaši, ja lieta ir izskatāma, pamatojoties uz kādu tiesību argumentu, par kuru lietas dalībnieki vēl nav izteikušies.
- 24 Šajā lietā tomēr ir jākonstatē, ka jebkurā gadījumā Tiesa uzskatīja, ka nav jāizsakās par *M. Shiri* minēto tiesību jautājumu, kurš attiecās uz Dublinas III regulas 29. panta 1. punktā paredzētā termiņa beigām. Papildus tam Tiesa, uzklaujusi ģenerālvokāti, uzskata, ka tās rīcībā ir visi vajadzīgie elementi un ka par šiem elementiem Tiesā ir notikušas debates.
- 25 Tātad nav jāizdod rīkojums par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro jautājumu

- 26 Ar otro jautājumu, kurš ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Dublinas III 29. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja pārsūtīšana nav veikta šīs regulas 29. panta 1. un 2. punktā paredzētajā sešu mēnešu termiņā, atbildība pilnībā pāriet uz pieprasījumu iesniegušo dalībvalsti, un nav vajadzīgs, lai atbildīgā dalībvalsts atteiktos uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu.
- 27 Atbilstoši Dublinas III regulas 29. panta 1. punkta pirmajai daļai attiecīgās personas pārsūtīšanu veic cik vien iespējams īsā laikā un, vēlākais, sešos mēnešos no dienas, kad akceptēts citas dalībvalsts pieprasījums uzņemt vai uzņemt atpakaļ šo personu, vai no dienas, kad pieņemts galīgais lēmums par pārsūdzību vai pārskatīšanu, ja tas aptur pārsūtīšanu.
- 28 Attiecībā uz pēdējo minēto aspektu no šīs regulas 27. panta 3. punkta c) apakšpunkta izriet, ka, ja valsts tiesībās attiecīgajai personai ir paredzēta iespēja lūgt apturēt pārsūtīšanas lēmuma izpildi, kamēr šīs personas prasība vai pārsūdzība tiek izskatīta, lietu izskatošajai tiesai par šo pieteikumu ir jālemj saprātīgā termiņā un jāpamato savs lēmums, ja tā minēto pieteikumu noraida.
- 29 Minētas regulas 29. panta 2. punktā ir noteikts, ka, ja pārsūtīšana nenotiek sešu mēnešu termiņā, tad atbildīgā dalībvalsts tiek atbrīvota no pienākuma uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu un atbildība tiek nodota pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij.
- 30 No paša šīs normas formulējuma izriet, ka tajā ir paredzēta pilnīga atbildības pāreja uz pieprasījuma iesniedzēju dalībvalsti, šo pārsūtīšanu nepakārtojot nekādam atbildīgās dalībvalsts reakcijai (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 61. punkts).
- 31 Šī interpretācija turklāt saskan ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu ātras izskatīšanas mērķi, kas ir minēts Dublinas III regulas preambulas 5. apsvērumā, jo tā nodrošina, ka uzņemšanas vai atpakaļuzņemšanas procedūras kavēšanās gadījumā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšana tiek veikta dalībvalstī, kurā atrodas starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs, lai šo izskatīšanu neatliktu uz vēl ilgāku laiku (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 54. punkts).
- 32 Minētā interpretācija ir atspoguļota Regulas Nr. 1560/2003 III nodaļā paredzētajos noteikumos, kuri attiecas uz pārsūtīšanas īstenošanu.
- 33 Proti, lai gan šīs regulas 8. pantā atbildīgajai dalībvalstij ir uzlikts pienākums pārsūtīt pieteikuma iesniedzēju iespējami ātri, neviens minētās regulas noteikums šai dalībvalstij nesniedz iespēju pēc tiešas vai netiešas uzņemšanas vai atpakaļuzņemšanas pieprasījuma pieņemšanas atbilstoši Dublinas III regulas 22. vai 25. pantam no jauna izteikties par savu vēlmi uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu.
- 34 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Dublinas III regulas 29. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja pārsūtīšana nav veikta šīs regulas 29. panta 1. un 2. punktā paredzētajā sešu mēnešu termiņā, atbildība pilnībā pāriet uz pieprasījumu iesniegušo dalībvalsti, un nav vajadzīgs, lai atbildīgā dalībvalsts atteiktos uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu.

Par pirmo jautājumu

- 35 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Dublinas III regulas 27. panta 1. punkts, aplūkojot to kopsakarā ar šīs regulas preambulas 19. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs, ceļot prasību par attiecībā uz viņu pieņemto pārsūtīšanas lēmumu, var atsaukties uz minētās regulas 29. panta 1. un 2. punktā paredzētā sešu mēnešu termiņa beigšanos.
- 36 Dublinas III regulas 27. panta 1. punktā ir paredzēts, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam ir tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli, proti, pārsūtīšanas lēmuma faktisku un juridisku apelāciju vai pārskatīšanu tiesā.
- 37 Starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja rīcībā esošā tiesiskās aizsardzības līdzekļa, kas vērsts pret attiecībā uz viņu pieņemto pārsūtīšanas lēmumu, apjoms ir precizēts šīs regulas preambulas 19. apsvērumā, kurā ir norādīts, ka, lai nodrošinātu starptautisko tiesību ievērošanu, ar minēto regulu izveidotie efektīvie aizsardzības līdzekļi pret šādiem lēmumiem būtu jāattiecina, pirmkārt, uz šīs regulas piemērošanas pārbaudi un, otrkārt, uz juridiskās un faktiskās situācijas pārbaudi dalībvalstī, uz kuru pārsūta pieteikuma iesniedzēju (spriedums, 2017. gada 26. jūlijs, *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 43. punkts).
- 38 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka, ņemot vērā it īpaši to, kā ir attīstījusies sistēma, atbilstoši kurai tiek noteikta par kādā dalībvalstī iesniegta patvēruma pieteikuma izskatīšanu atbildīgā dalībvalsts Dublinas III regulas pieņemšanas dēļ un šajā regulā paredzēto mērķu dēļ, minētās regulas 27. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā minētajam tiesiskās aizsardzības līdzeklim ir jāvar attiekties tostarp uz tajā paredzētajām procesuālajām garantijām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 44.–48. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 39 Taču ar Dublinas III regulu izveidotās uzņemšanas un atpakaļuzņemšanas procedūras ir jāveic, it īpaši ievērojot virkni imperatīvu termiņu, kuru skaitā ir šīs regulas 29. panta 1. un 2. punktā paredzētais sešu mēnešu termiņš. Kaut arī šo normu mērķis ir noteikt šo procedūru robežas, tās tāpat kā minētās regulas III nodaļā izklāstītie kritēriji palīdz noteikt atbildīgo dalībvalsti. Proti, kā izriet no šā sprieduma 30.–34. punkta, šā termiņa beigšanās, pieteikuma iesniedzējam netiekot pārsūtītam no pieprasījumu iesniedzējas dalībvalsts uz atbildīgo dalībvalsti, nozīmē, ka otrās dalībvalsts atbildība pilnībā pāriet uz pirmo (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 50.–53. punkts).
- 40 Šajos apstākļos, lai nodrošinātu, ka pārsūdzētais pārsūtīšanas lēmums tiek pieņemts, pareizi piemērojot minētās procedūras, tiesai, kurā ir celta prasība, kas ir vērsta pret pārsūtīšanas lēmumu, ir jāvar pārbaudīt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja apgalvojumus, atbilstoši kuriem šis lēmums esot pieņemts, pārkāpjot Dublinas III regulas 29. panta 2. punktā ietvertās normas, kā rezultātā pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts jau būtu kļuvusi par atbildīgo dalībvalsti minētā lēmuma pieņemšanas dienā, tāpēc ka iepriekš ir beidzies šīs regulas 29. panta 1. un 2. punktā paredzētais sešu mēnešu termiņš (pēc analogijas skat. 2017. gada 26. jūlijs, *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, 55. punkts).
- 41 Tādēļ ir jānorāda, ka atšķirībā no termiņiem, kas aplūkoti lietā, kurā tika pasludināts 2017. gada 26. jūlija spriedums *Mengesteab* (C-670/16, EU:C:2017:587), un kas ierobežo uzņemšanas pieprasījuma iesniegšanu, Dublinas III regulas 29. pantā noteikto termiņu mērķis ir noteikt robežas ne vien attiecībā uz pārsūtīšanas lēmuma pieņemšanu, bet arī attiecībā uz tā izpildi.
- 42 No tā izriet, ka šie termiņi var beigties pēc pārsūtīšanas lēmuma pieņemšanas. Turklāt ir jānorāda, ka pamatlietā attiecīgā persona apgalvo, ka šīs regulas 29. panta 1. un 2. punktā noteiktais sešu mēnešu termiņš beidzās vēlākā datumā nekā pārsūtīšanas lēmuma pieņemšanas datums.

- 43 Šajā ziņā pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts kompetentās iestādes šādā situācijā nevar veikt attiecīgās personas pārsūtīšanu uz citu dalībvalsti, un tām – gluži pretēji – *ex officio* ir jāveic pasākumi, kas ir nepieciešami, lai atzītu pirmās dalībvalsts atbildību un nekavējoties uzsāktu šīs personas iesniegtā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu.
- 44 Tādēļ, ņemot vērā, pirmkārt, Dublinas III regulas preambulas 19. apsvērumā minēto mērķi nodrošināt attiecīgo personu tiesību efektīvu aizsardzību saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu un, otrkārt, šā sprieduma 31. punktā atgādināto mērķi ātri nodrošināt par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts noteikšanu, gan šādas aizsardzības pieprasītāju interesēs, gan ar šo regulu izveidotās sistēmas pareizas darbības interesēs pieteikuma iesniedzējam ir jābūt pieejamam efektīvam un ātram tiesību aizsardzības līdzeklim, kas viņam ļauj atsaukties uz minētās regulas 29. panta 1. un 2. punktā noteiktā sešu mēnešu termiņa beigšanos, kas ir notikusi pēc pārsūtīšanas lēmuma pieņemšanas.
- 45 Šajā ziņā konkrētajā gadījumā Austrijas regulējumā atzītās starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja tiesības atsaukties uz apstākļiem, kas ir radušies vēlāk par attiecībā uz viņu pieņemto pārsūtīšanas lēmumu, prasībā, kura ir vērsta pret šo lēmumu, atbilst pienākumam paredzēt efektīvu un ātru tiesību aizsardzības līdzekli.
- 46 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Dublinas III regulas 27. panta 1. punkts, aplūkojot to kopsakarā ar šīs regulas preambulas 19. apsvērumu, kā arī Pamattiesību hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja rīcībā ir jābūt ātram un efektīvam tiesību aizsardzības līdzeklim, kurš viņam ļauj atsaukties uz minētās regulas 29. panta 1. un 2. punktā paredzētā sešu mēnešu termiņa beigšanos, kas notikusi pēc pārsūtīšanas lēmuma pieņemšanas. Tiesības, kuras tādā valsts tiesiskajā regulējumā, kāds ir aplūkots pamatlietā, ir atzītas šādam pieteikuma iesniedzējam – atsaukties uz apstākļiem, kas radušies pēc šā lēmuma pieņemšanas, – prasībā, kura ir vērsta pret to, atbilst šim pienākumam paredzēt efektīvu un ātru tiesību aizsardzības līdzekli.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 47 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, 29. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja pārsūtīšana nav veikta šīs regulas 29. panta 1. un 2. punktā paredzētajā sešu mēnešu termiņā, atbildība pilnībā pāriet uz pieprasījumu iesniegušo dalībvalsti, un nav vajadzīgs, lai atbildīgā dalībvalsts atteiktos uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu;
- 2) Regulas Nr. 604/2013 27. panta 1. punkts, aplūkojot to kopsakarā ar šīs regulas preambulas 19. apsvērumu, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja rīcībā ir jābūt ātram un efektīvam tiesību aizsardzības līdzeklim, kurš viņam ļauj atsaukties uz minētās regulas 29. panta 1. un 2. punktā paredzētā sešu mēnešu termiņa beigšanos, kas notikusi pēc pārsūtīšanas lēmuma pieņemšanas. Tiesības, kuras tādā valsts tiesiskajā regulējumā, kāds ir

aplūkots pamatlietā, ir atzītas šādam pieteikuma iesniedzējam – atsaukties uz apstākļiem, kas radušies pēc šī lēmuma pieņemšanas, – prasībā, kura ir vērsta pret to, atbilst šim pienākumam paredzēt efektīvu un ātru tiesību aizsardzības līdzekli.

[Paraksti]